

РЕЦЕНЗИЯ

от

Проф. д-р Стефан Кирилов Алтъков

на дисертационен труд на Цвета Пламенова Петрова, докторант в Катедра „Визуални изкуства“ във ФНПП на СУ „Св. Кл. Охридски“ по професионално направление 1.3. „Педагогика на обучението по...“

/Методика на обучението по изобразително изкуство/

на тема

Дигиталната графика в обучението по изобразителното изкуство

Научен ръководител: проф. Буян Филчев

Дисертационният труд на Цвета Петрова представя дигиталната графика /CGD/, като съвременна графична техника, в контекста на възможностите, които дава компютърната епоха в която живеем“.

Изследването съдържа 215 страници и е структурирано в увод, три глави, заключение и библиография, която включва 127 заглавия, от които 43 на кирилица, 55 на латиница и 34 интернет източника., както и 11 приложения.

Авторефератът е направен според изискванията и отговаря на съдържанието на дисертацията.

Има три публикации по темата на дисертацията.

Докторантката е завършила специалност „Изобразително изкуство“ ОКС „Бакалавър“, както и „Педагогика и семиотика на изобразителното изкуство“ ОКС „Магистър“ и има траен интерес в областта на графиката, както и множество изложби и награди за свои графични творби, което обуславя и темата на дисертацията.

В началото бих искал да отбележа, че темата на изследването е сполучливо избрана и точно формулирана. Докторантката си поставя амбициозната цел да разгледа възможностите на новите технологии и по-

конкретно на дигиталната графика, като нова графична техника в обучението по изобразително изкуство.

Една рецензия би трябвало да направи обстоен анализ на представеното научно изследване, затова ще разгледам подробно съдържанието и да очертая качествата му.

В увода е обоснована актуалността на темата и ясно са формулирани обекта и предмета на изследването, а също така и целта и задачите.

Хипотезата е, че „ако в учебните програми на училищата по изкуства се заложи учебен модел за изучаване на дигитална графика, това би довело до по-цялостно и задълбочено познание на учебния предмет /графика/, както и би актуализирало учебната програма и би повишило нивото на професионалното образование в тази сфера“.

Всъщност цялото изследване е посветено на доказването на тази хипотеза.

Трябва да се отбележи и избора на контингент на изследването, а именно ученици от XI клас на специалност „Графика“ в НУИИ „Илия Петров“ в София.

Коректно са посочени и методите на изследване в теоретичната част, както и методите за анализ на резултатите.

Без да преразказвам съдържанието на отделните глави ще се спра на най-съществените моменти в тях, които са постижения на изследването.

В първа глава „Дигиталната графика – теоретичен обзор“ много подробно и добросъвестно са изложени исторически, технологически и естетически предпоставки за възникването на дигиталната графика, като самостоятелен вид графична техника. Определено прави впечатление информираността на автора по разглежданата проблематика.

Бих искал да открия частта „Дигиталната графика – технологична и идейно-философска рамка“, където са представени собствени разсъждения както за технологичните, така и за художествените аспекти на дигиталното изкуство. Отделено е и внимание на „мястото на дигиталната графика сред другите графични техники и нейната роля на арт сцената“.

Втора глава представлява педагогическата част от изследването. Авторката се впуска в дълбоките води на глобализацията, търсейки ролята на образованието в епохата на информационните технологии.

На този фон са разгледани структурата на българското училище, художественото образование в България, както и мястото на ИКТ в обучението по изобразително изкуство.

Така логично се достига до професионалното образование и по конкретно до училищата по изкуства и по култура към Министерството на културата и до Националното училище по изящни изкуства „Илия Петров“ в София, което е базата за провеждане на педагогическия експеримент.

В третата глава е представен, разработен и апробиран експериментален учебен модул, включващ четири урока по дигитална графика в специалната подготовка на професионално направление „Художник – изпълнител“, който е предназначен за училищата по изкуствата и културата към Министерството на културата.

Експериментът е осъществен в две последователни години сред ученици от XI клас в специалност „Графика“ на НУИИ, като определено трябва да се подчертае изключителната последователност и компетентност, с която са проведени уроците. Използвани са широк набор от методи и подходи, които спомагат за успешната реализация на експеримента в педагогически и естетически аспект.

Приложените таблици и схеми онагледяват етапите и задачи реализирани в експеримента.

Количественият и качествен анализът на постигнатите резултати от педагогическия експеримент, с приоритет на количествения, тъй като става дума за изкуство, категорично показват ползата от използването на дигиталната графика, при която учениците реализират своите работи, използвайки съвременни компютърни технологии.

В Заключението е констатирано, че въвеждането на дигиталната графика в учебно-творческия процес повишава нивото на техните знания и умения, както и цялостния им интерес към графичното изкуство.

Трябва да се подчертае, че докторантката е събрала, систематизирала и анализирала огромен обем информация, свързана с изследвания научен и художествен проблем.

Това е за едно изключително качествено и професионално проведено изследване на поставения проблем и убедително доказване на хипотезата поставена в началото.

Основните приноси на настоящия дисертационен труд са:

- Проведено задълбочено теоретично изследване на дигиталната графика /CGD/, като съвременна графична техника;
- Създаден и апробиран учебен модул за приложението на дигиталната графика в конкретна учебна среда на НУИИ „Илия Петров“ София;
- Популяризиране и утвърждаване на дигиталната графика като модерна част от графичното изкуство в епохата на информационните технологии.

В заключение мога категорично да обобщя, че настоящият дисертационния труд представлява цялостно теоретико-практическо изследване на мястото и ролята на дигиталната графика в съвременното графично изкуство, както и на възможностите за използването ѝ в българското училище.

Всичко казано по-горе ми дава основание да предложа на Цвета Пламенова Петрова да бъде присъдена ОНС „Доктор“.

27.05.2017 г.

Проф. д-р Стефан Алтъков